

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УФОР
номер 2215
1
апис 5282
№ зе реєстру

ВИШНЕВСЬКІ - ПОМІЩИКИ
ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ
1721-1774 рр.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УРСР
у м.Києві

Вишневські,
поміщики Лівобережної України

фонд № 2215

опис № I

1721 - 1914 рр.

"УХВАЛЕНО"

Протокол ЕК ЦДА УРСР у м.Киеві
від 10
Голова ЕК

"Затверджено"

Директор ЦДА УРСР у м.Киеві
/Тісцова Т.З./

/Топчій Д.М./

Київ 1983 р.

ЗМІСТ

Передмова	I-IIIстор.
Список скорочень	Устор.
I. Матеріали до біографії та про службову і громадську діяльність :	I-7стор.
а/матеріали, що стосуються членів родини в цілому	Істор.
б/матеріали, що стосуються окремих членів родини	2-7стор.
2. Майново-господарські матеріали	7-9стор.
3. Листування :	9-12стор.
а/листування між Вишневськими	9-10стор.
б/листи до Вишневських	II-12стор.

ПЕРЕДМОВА

Вишневські - російський дворянський рід. Заснував його серб Федір Степанович Вишневський, який прибув до Росії у 1700 р.

Згідно з відомостями, зібраними у фонді, за 1700-1917 рр. в роду нараховувалось 84 особи. Найбільш видатними, або найбільш висвітленими матеріалами фонду, є засновник роду Федір Степанович /1682 - 1749 рр., документи за 1721 - 1745 рр./; Гаврило Федорович /документи за 1740 - 1753 рр./; Федір Гавrilович /документ за 1769 р./; Іван Гавrilович /документи за 1775 - 1798 рр./; Степан Іванович /1775 - 60-і рр. XIX ст./ - описаний М.С.Лесковим у творі "Рассказы кстати. Эпопея о Вишневском и его сродниках", як класичний екземпляр розпутника і самодура; Федір Гавrilович /1801 - 1863 рр., документ за 1842 р. з біографічними відомостями за 1813 - 1842 рр./ - який за участь у виступі декабристів був розжалуваний у солдати і засланий на Кавказ; Гаврило Іванович /документи за 1816 - 1825 рр./ - співробітник по Казанському університету відомого мракобіса М.Л.Магницького; Іван Гавrilович /документ за 1847 р./; Гаврило Іванович /документи за 1858-1914 рр./ - предводитель дворянства Київського повіту та Іван Гавrilович /документи за 1894 - 1902 рр./ - артист Малого театру в Петербурзі. Доля Вишневських після Великої Хістнєвої соціалістичної революції невідома.

Фонд Вишневських склався із збірки документів, зібраної в кінці XIX - початку XX ст. Гаврилом Івановичем Вишневським, за допомогою свого сина Івана, артиста Малого театру, для написання монографії про історію свого роду. В 20-х рр. XX ст. ця збірка у стані вторинного розсипу надійшла до Волинського музею.

Після ліквідації музею, вона у 1931 р. була, разом з іншими матеріалами, передана до відділу рукописів нинішньої ЦНБ АН УРСР. В бібліотеці документи збірки зберігались у невпорядкованому стані до 10 липня 1979 р., коли були передані у ЦДІА УРСР у м. Києві, де протягом 1979 – 1983 рр. і були впорядковані разом з іншими матеріалами, що надійшли з ЦНБ АН УРСР.

Фонд складається з документів за 1721 – 1914 рр. у кількості 49 справи. Основну частину фонду складають особисті документи: свідоцтва, довідки, патенти, етестати, листи тощо. Певну групу особистих документів становлять копійні збірки матеріалів про життя та службову діяльність окремих членів роду, підготовлені Іваном Гавриловичем Вишневським за проханням батька. Майново-господарські матеріали становлять меншу частину фонду, вони торкаються родових маєтків Вишневських на Україні і в Росії та фінансових справ Вишневських.

Справи у фонді систематизовані за такою схемою:

I. Матеріали до біографії та про службову і громадську діяльність.

1. Матеріали, що стосуються членів родини, в цілому.
2. Матеріали, що стосуються окремих членів родини.

II. Майново-господарські матеріали.

III. Листування.

1. Листування між Вишневськими.
2. Листи Вишневських.

Всередині розділів і підрозділів справи систематизовані за хронологією.

Опис фонду складено у відповідності з даною схемою.

Більшість матеріалів фонду складають оригінальні рукописи, тому спосіб відтворення тексту та оригінальність документів вказа-

зані лише в заголовках справ, які складаються не з рукописів /машинопис, Факсимільні відбитки, друкарські примірники тощо/, або з рукописів і неоригіналів /копії, відпушки, чернетки/.

Всі документи фонду складено російською мовою, тому в заголовках справ мова не зазначається.

Опис склав старший науковий працівник
відділу давніх актів ЦДІА УРСР у м.Киеві

 Страшко В.В.

17.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

губ.-губернія

м.-місто

м-ко-містечко

пов.-повіт

р.-рік

с.-село

ст.-століття

стур.-сбрінка

Відрядко- ний номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кіль- кість аркушів	Відмітки
		I. МАТЕРІАЛИ ДО БІОГРАФІЇ ТА ПРО СЛУЖБОВУ І ГРОМАДСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ			
		I. Матеріали, що стосуються членів родини в цілому.			
1		Генеалогічні таблиці роду Вишневських.	/XIX – по- чаток ХХ ст./	5	
2		Біографічні довідки про життя і діяльність членів роду Вишневсь- ких у XIX-XIX ст., підготовлені артистом Петербурзького Малого театру Вишневським І.Г. для мо- нографії батька, Вишневського Г.І.	/Початок ХХ ст./		
		Чотири авторських версіанти		85	
3		Передмова Вишневського Г.І. до створованої ним монографії про історію роду Вишневських в Ро- сії.	/не рані- ше кінця 1914 – не пізніше 1917 рр.		
		Три авторських версіанти.		5	

Порядковий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Відмінки
		2. Матеріали, що стосуються окремих членів родини			
4		Збірка документів про життя і службову діяльність засновника роду Вишневських у Росії, вихідця з Сербії Вишневського Ф.С.			
		Збірка підібрана і скопійована на початку ХХ ст. його нащадком, артистом Петербурзького Малого театру Вишневським І.Г.	Січень 1721 р. II травня 1745 р.	46	
		Копії.			
5		Збірка документів про службову діяльність Вишневського Г.Ф.			
		Збірка підібрана і скопійована на початку ХХ ст. його нащадком, артистом Петербурзького Малого театру Вишневським І.Г.	17 травня 1740 р. 23 червня 1753 р.	4	
		Копії.			
6		Патент про надання Вишневському Ф.Г. чину корнета лейб-гвардії кінного полку.	22 вересня 1769 р.	2	
		Копії.			

Порядковий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Відмітки
7		Збірка документів про життя і службову діяльність Вишневського І.Г. Збірка підібрана і скопійована на початку ХХ ст. його нащадком, артистом Петербурзького Малого театру Вишневським І.Г. Копії.	25 лютого 1775 р. - 12 квітня 1798 р.		7
8		Опис, складений полковником Вишневським Ф.Г. про історію діяльності і життя засновника роду Вишневських в Росії Федора Степановича та його сина Гаврила Федоровича. Копія.		1786р.	2
9		Лист маршала дворянства Польської губ. Данилевського О. до колезького асессора Вишневського Г.І. про надіслання бронзової медалі, пожалуваної Олександром I главам дворянських сімей в ознаменування перемоги у війні 1812-1814 рр. Друкарський відбиток		17 червня 1816 р.	2
10		Листування виконуючого обов'язки директора Казанського університету, інспектора студентів Вишневського Г.І. з попечителем Казанського учи-			

Порядко- вий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кіль- кість аркушів	Від
		вого округу Магніцьким М. про оплату видання "Вестник Казан- ського університета". Аркуш /стор. 91-92/, вилу- ченій з книги "Книговедение". М. 1894 р.	6 - 30 березня 1825 р.	I	
II		Аттестат Селецького А.Д. про закінчення Полтавського інсти- туту благородник дівиць. Друкарський відбиток	15 червня 1839 р.		21
12		Аттестат про службову діяль- ність учасника декабристсько- го руху Вишневського Ф.Г. у 1813- 1842 рр. Копія	31 січня 1842 р.	3	
13		Лист предводителя дворянства Пирятинського пов. Полтавської губ. Селецького Д.П. до пору- чика Вишневського І.Г. про ви- сылку додаткових документів для внесення його родини до Дворянської родовідної книги.	22 жовтня 1847 р.		21
14		Опис документів про рід Вишnev- ських, представлений Вишневсь- ким І.Г. в Полтавські дворянсь- кі депутатські збори для під- твердження дворянства. Оригінал та копія.	24 червня 1856 р.	4	

Порядко- вий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кіль- кість аркушів	Відмітки
15		Матеріали /свідоцтва, похваль- ні листи, білети тощо/ про назначення Вишневського Г.І. в першій Київській гімназії, Петрбурзькому училищі право- званства та Київському універ- ситеті.	5 серпня 1871р. 17 червня 1858 р.	✓ 12	
16		Квиток Вишневського Г.І. на право входу в Київський дво- рический клуб.	9 липня 1872р.	✓ 1	
17		Пашпорт дочки генерал-майора Пічугіної В.В.	16 січня 1880 р.	✓ 2	
18		Рішення Київських дворянських депутатських зборів про пере- несення роду колезького секре- таря Вишневського Г.І. та йо- го дружини Анастасії Іванівни з родовідної книги дворян Пол- тавської губ. до книги Київсь- кої губ.	25 травня 1864 р.	✓ 2	
19		Свідоцтва про нагородження Вишневського Г.І. орденами, медалями та почесними знаками Росії, Румунії та Болгарії Друкарські відбитки. Мови російська, румунська та болгарська.	4 жовтня 1884р. 10 серпня 1914р.	✓ 13	

Порядковий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Від
20		Опридання Сенату про надання Марії та Івану Вишневським, усновлением предводителем дворянства Київського пов. Виш- невським Г.І., звання "личного почетного гражданства". Засвідчена копія	7 квітня 1894 р.	4	V
21		Лист та панегіричні вірші Ов- чинікова І. до предводителя дворянства Київського пов. Вишневського Г.І.	27 жовтня 1897 р.	2	V
22		Листи керівників "Киевской ар- тели мастеровых, рабочих и низших служащих для приобрете- ния колиц взаинного воспособ- ления" до члена ради артилії, предводителя дворянства Київ- ського пов. Вишневського Г.І. з поздоровленнями до Нового року	I січня 1898 р. - I січня 1909 р.	54	V
23		Свідоцтво предводителя дворян- ства Пирятинського пов. Полтав- ської губ. Вишневському Г.І. про склад його сім'ї. Оригінал.	6 травня 1899 р.	21	XI
24		Свідоцтво, видане Полтавськими дворянськими депутатськими збо- рами колезькому раднику Вишнев- ському Г.І. про належність його до потомственного дворянства	6 липня 1899 р.	21	XI

Місцездійсненний порядковий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Відмітки
25		Свідоцтво, видане Полтавськими дворянськими депутатськими зборами Вишневському І.Г. про внесення його до родовідної книги дворян Полтавської губ.	16 березня 1902р.	21	
26		Лист предводителя дворянства Ширяїнського пов. Полтавської губ. до Вишневського Г.І. про висилку у військове присутство довідки про наявність у Вишневсько-го тільки одного сина.	19 серпня 1903р.	24	
27		Адреси, лист і телеграми Вишневському Г.І., одержані при залишенні посади предводителя дворянства Київського пов. та земської діяльності.	Вересень – жовтень 1909р.	25	
II. МАЙНОВО-ГОСПОДАРСЬКІ МАТЕРІАЛИ					
28		Універсал гетьмана Данила Апостола сердоцькому полковнику Гаврилу Бурлюю з сином Карпом, військовим товаришем, про підтвердження за ними права власності на с. Соснову Яготинської сотні, Переяславського полку. Копія Село потім перейшло у рід Вишневських.	5 листопада 1728 р.	I	

Порядковий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Від
29		Інструкція члена Малоросійської колегії Вишневського І.Г. кріпакам і старості с.Боночок Краснохолмського пов. Тверського намісництва про позиності, які вони мали відвувати на поміщика. Копія	18 січня 1781р.	4	
30		Нотаріальні акти про розподіл спадщини губернського секретара Лукавича І.Я. між його дочками: Вишневською А.І., Трубецькою Є.І. та Ріттер, фон С.І. Засвідчені копії.	1876р. грудня 10. 1886р. березня 10	10	
31		Купча на 40,3 десятин землі в м.Бориспіль Переяславського пов. Полтавської губ. Вишневському А.І. козаку м.Гоголів Остерського пов. Чернігівської губ. Глухенькому Г.О. Випис з актової книги Переяславського нотаріуса. Засвідчена копія.	9 листопада 1877 р.	2	
32		Свідоцтва, видані лубенським нотаріальним архівом та Пирятинським повітовим поліцейським управлінням поручику Вишневському І.Г. про належність йому 98 десятин землі в урочищі Круглик під ^{с.Хор} Гоголіном Полтавської губ.	16 червня вересень 1882р.	12	

Порядковий номер	Діловознайний номер	ЗАГОЛОВОК СПРАВИ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Зазначки
33		Указ Сенату полтавському губернатору про вирішення судової справи за землю між селянами м-ка Борисполя Переяславського пов. Полтавської губ. і поміщицю Вишневською А.І. на користь поміщиці. Засвідчена копія	7 вересня 1888 р.	2	
34		Виконавчий лист Київського окружного суду про стягнення 13 тис. крб. з процентами із спадщини Вишневської А.І. на користь її чоловіка Вишневського Г.І.	10 серпня 1910 р.	2	
35		Акт про відмову селян с. Фарбоване Пирятинського пов. Полтавської губ. від аренді землі у поміщика Вишневського Г.І. на користь Мусіна-Пушкіна.	1 червня 1911 р.	2	
36		ЛІСТУВАННЯ І. Листування між Вишневськими. Лист Вишневського Г.І. до сина Івана про згоду на одружження з дочкою Селецького Д.П. Аделаїдою. Копія листа Селецького Д.П. до Вишневського Г.І. про згоду на шлюб їх дітей.	27 червня 1842 р.	2	

Порядко- вий номер	Діловодний номер	ЗАГОЛОВОК СПРАВИ	дати початку і закінчення (крайні дати)	Кіль- кість аркушів	Замітки
46		Листи Седецького Д.П. до дочки Аделаїди, дружини Виш- невського І.Г., приватного замісту.	12 березня 1873р.- 17 липня 1877 р.	3 4	
47		Листи Погодіної М. та Білокопитової П. до Вишнев- ської А.І. приватного замісту.	27 жовтня 1873 р.- 26 січня 1876р.	2 8	
48		Лист Седецького Д.П. до Вишневського Г.І. із поздо- ровленнями з приводу одружен- ня.	30 грудня 1873 р.	1 8	
49		Листи Діонісія Митрофа- новича та Григорія Івановича Хара... з Львова до Вишневсь- кого про пересилку свідоцтва про шлюб. Мова німецька і російська з галицьким діалектом укра- їнської.	25 листо- пада 1877 р.- 1878 р./	2 42	
		Очи скло вч. науки 15.11.85г.	С.Д.	спироділінік Страсенбах	

Порядко- вий номер	Диловідний номер	ЗАГОЛОВОК СПРАВИ	Дата початку і закінчення (крайні дати)	Кіль- кість аркушів	Зазначки
		№ 01000 Виселено 49	(серпень дев'яте) сирів.		
		Зав. відділення	Берег (Берега Т.В.)		
		Іншо. факсиміль:	Берег		
		Іншо. відповідь	49/серпень	3 № 1 по № 49.	
		Іншо. працівником відповідь	Берег	дев'ять / сирів.	
		Іншо. факсиміль	Берег	Іншо. відповідь	
		Іншо. факсиміль	Берег	Іншо. відповідь	
					11.07.1991 р.
		ЦГІА УССР ПРОВЕРЯНО 9. березня 1991 р. арх. відд. Головного управління			
		ЦДІАК УКРАЇНИ ПЕРЕВІРЕНО 30 березня 2020 р. архівіст І категорії відповідальний за зберіганням Курітіка А.С. R.			